

Tárgytematika / Course Description

Büntető igazságszolgáltatás és alkotmányosság

DKNO_BTTM052

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lévay Miklós Sándor

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy oktatásának célja: az Alkotmány és az Alaptörvény büntetőhatalomra vonatkozó rendelkezéseinek, valamint az állami büntetőhatalom alkotmányos kereteivel és korlátaival összefüggő kérdéseknek az áttekintése, alapvetően az Alkotmánybíróság döntései alapján.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

2024. szeptember 16.: Alkotmányosság és kriminálpolitika kapcsolata . Az „alkotmányos büntetőjog” fogalma. A büntető igazságszolgáltatás korlátairól. A büntetőjogi legalitás alkotmányossági kérdései. Előadó: Lévay Miklós

2024. szeptember 23.: A büntetőhatalommal, büntető igazságszolgáltatással kapcsolatos rendelkezések az Alkotmányban és az Alaptörvényben. Az Alkotmánybíróság működéséről, eljárásrendjéről. Ea.: Lévay Miklós

2024. szeptember 30.: A bűncselekménnyé nyilvánítás alkotmányos kérdései I. Ea.: Lévay M.

2024. október 7.: A bűncselekménnyé nyilvánítás alkotmányos kérdései II. Az állam intézményvédelmi kötelezettségéről. Ea.: Lévay M.

2024. október 14. A büntetőjogi szankciók alkotmányosságáról. A másodlagos joghátrány alkotmányossága. Ea.: Lévay M.

2024. október 21.: Az életfogytig tartó szabadságvesztés alkotmányosságáról. Ea.: Lévay M.

2024. október 28: A büntető eljárás alkotmányos követelményeiről. Ea.: Lévay M.

2024. november 4.: A fogvatartottakkal kapcsolatos bánásmód alkotmányosságáról. A rehabilitációval kapcsolatos alkotmánybírósági határozatok. Ea.: Lévay M.

2024. november 11.: Az alkotmányjogi panasz. Ea.: Lévay M.

2024. november 18.: Bírói ítéletek alkotmányossága I. Ea.: Lévay M.

2024. november 25.: Bírói ítéletek alkotmányossága II. Ea.: Lévay M.

2024. december 1.: Írásbeli beszámoló dolgozat.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A tantárgy írásbeli **beszámolóval** (ötffokozatú) zárul.

A beszámoló anyaga:

a foglalkozások diásorai,
a foglalkozásokon megbeszélte AB döntések.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Ajánlott irodalom:

Ambrus István: Az Alkotmánybíróság határozata az állatkínzás bűncselekménye és az állatvédelmi bírsággal sújtandó cselekmény összefüggéseiről: A kétszeres értékelés tilalmának érvényesülése a büntetőjog és a közigazgatási jog kontextusában. *Jogesetek Magyarázata* 2017.4. 5-17.

Az Alkotmány kommentárja I-II. (szerkesztő: Jakab András). Budapest, Osiris. 2009.

Balogh Zsolt: *Alapjogi tesztek az Alkotmánybíróság gyakorlatában*. In: Halmai Gábor (szerk.): A megtalált alkotmány? A magyar alapjogi bíráskodás első kilenc éve. INDOK, Budapest, 2000. 122-144.

Czine Ágnes: *A tisztességes büntetőeljárás alapvető követelményei*. In: Czine Ágnes (szerk.): Király Tibor Emlékkötet. ORAC, Budapest, 2022. 70-86.

Gál Andor: Az alkotmányos követelmények megállapításának növekvő szerepe az Alkotmánybíróság gyakorlatában és ennek hatása a büntető jogalkalmazásra. *Jogászegyleti Értekezések* 2022. 25-54.

Gárdos-Orosz Fruzsina-Zakariás Kinga (szerk.): *Az Alkotmánybírósági gyakorlat: Az Alkotmánybíróság 100 elvi jelentőségű határozata*. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont, HVG-ORAC, 2021.

Kiss László – Lévay Miklós: Még egyszer a hajléktalanok büntethetőségéről. *Közjogi Szemle*, 2020.1. 8-21.

Kunos Zsuzsanna: A hajléktalanság kriminalizálása és az Emberi Jogok Európai Egyezménye. *Jogtudományi Közlöny*, 2024/5. 245-253.

Láposy Attila - Burján Evelin - Ambrus István: Az Alkotmánybíróság határozata a közterület életvitelszerű használatának szankcionálásáról. *Jogesetek Magyarázata* 2020. 3-4. 5-19.

Lévay Miklós: *Büntetőhatalom és alkotmány, különös tekintettel a bűncselekményre nyilvánításra és a büntetésekre*. In: Alkotmányozás Magyarországon 2010-2011. I. kötet. Szerk.: Drinóczi Tímea és Jakab András. Pázmány Press, Budapest-Pécs, 2013, 201-217.

Lévay Miklós: *Az alkotmányos büntetőjogtól az alkotmányos büntetőpolitikáig*. In: 90 éves a szegedi jogászképzés (főszerkesztő: Hajdú József). Szeged 2013. 113-131.

Lévay Miklós: *Az elítéléshez fűződő „másodlagos szankciókról”. különös tekintettel a foglalkozás gyakorlására vonatkozó tilalomra*. In: Gályapadból laboratóriumot.

Tanulmányok Finszter Géza professzor tiszteletére. Szerk.: Hack Péter, Király Eszter, Korinek László, Patyi András. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015. 465-475.

Lévay Miklós: A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésről, különös tekintettel az emberi jogi szempontokra. In: *Suum Cuique. Ünnepi tanulmányok Paczolay Péter 60. születésnapja tiszteletére*. Szerk.: Fejes Zsuzsanna és Török Bernát. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged. 2016. 587-606. (ISBN 978-615-5411-34-2)

Lévay Miklós: A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárt életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt kötelező kegyelmi eljárásának szabályozása a 2014. évi LXXII. törvényben, figyelemmel az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatára. In: *Ünnepi kötet Györgyi Kálmán 75. születésnapja alkalmából*. Szerk.: Polt Péter-Belovics Ervin-Gellér Balázs- Ambrus István. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 2016.(ISBN 978-963-312-247-1) 183-191.o.

Lévay Miklós: Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete a T.P. and A.T. v. Hungary ügyben. In: *A szabadságszerető embernek. Liber Amicorum. István Kukorelli*. Szerk.: Chronowski Nóra-Pozsár-Szentmiklósy Zoltán-Smuk Péter-Szabó Zsolt. Gondolat Kiadó, Budapest, 2017.550-563. ISBN 978 963 693 770 6

Krisztina Lukács, Dávid Víg: The Detrimental Legal Consequences of a Conviction in Hungary. In: Sonja, Meijer; Harry, Annison; Ailbhe, O'Loughlin (szerk.) *Fundamental Rights and Legal Consequences of Criminal Conviction*. Hart Publishing Oxford, Egyesült Királyság (2019) pp. 107-128.

Lukács Krisztina, Villám Krisztián: A bírói kezdeményezés szerepe az alkotmányos jogvédelem rendszerében. In: *Az Alaptörvény érvényesülése a bírói gyakorlatban IV.: A bírói kezdeményezések gyakorlati tapasztalata*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (2019) pp. 13-236.

Lukács Krisztina: A pótmagánvád helye az alapjogok rendszerében. In: Czine, Ágnes; Lukács, Krisztina (szerk.) *Időszerű kérdések a büntetőeljárársban*. Magyarország: Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest (2020) pp. 79-93.

Lukács Krisztina: A büntetőjog törvényi szintű szabályozásának alaptörvényi garanciájáról. In: Czine Ágnes (szerk.): *Király Tibor Emlékkötet*. ORAC, Budapest, (2022.) 200-212.

Lukács Krisztina: Az összbüntetés kálváriájáról. In: Domokos, Andrea; Homicskó, Árpád Olivér; Miskolczi-Bodnár, Péter; Tóth, J. Zoltán (szerk.) *Audiatur et altera pars: ünnepi kötet, tanulmányok Czine Ágnes professzor 65. születésnapja tiszteletére*. Budapest, L'Harmattan Kiadó (2023) 295-306.

Nagy Ferenc: Az állami büntetőhatalom korlátozása ellen ható tendenciák a büntetőjogban. *Állam-és Jogtudomány*, 2018.1: 78-92.

Nagy Ferenc: Reflexiók a jogállami büntetőjog helyzetéről. *Magyar Jog*, 2019. 5: 262-269.

Palánkai Tiborné: *Alkotmányos büntetőjog. Néhány gondolat az Alkotmánybíróság büntető igazságszolgáltatást érintő határozatairól*. In: *Tanulmányok Szabó András 70. születésnapjára*. Szerk.: Gönczöl Katalin és Kerezsi Klára. Budapest: Magyar Kriminológiai Társaság, 1998. 17-33.

Róth Erika: *A hatékony védelemhez való jog*. In: Czine Ágnes (szerk.): *Király Tibor Emlékkötet*. ORAC, Budapest, 2022. 271-285.

Szabó András: Büntetőpolitika és alkotmányosság. *Belügyi Szemle*, 1995. 1:1-14.

Szabó András: *Jogállami forradalom és a büntetőjog alkotmányos legitimitása*. In: Szabó András: *Jogállami forradalom és a büntetőjog alkotmányos legitimitása*. Aquinas Alapítvány, 2000. 11-28.

Szomora Zsolt: *Alkotmány és anyagi büntetőjog: A büntetőjog-alkalmazás alkotmányosságának egyes kérdései*. Szeged: Iurisperitus Kiadó, 2015.

Tóth Mihály: *A magyar büntetőeljárás az Alkotmánybíróság és az európai emberi jogi ítélkezés tükrében*. Budapest, 2001.